College van burgemeester en wethouders

Besluit

GOEDGEKEURD

Vergadering van 8 maart 2022
Team Ruimte Economie en Duurzaamheid

2022_BW_00110	**Subsidieaanvraag en communicatieplan verkabeling - Besluitvormend**

Zaaknummer: 306556
Portefeuillehouder: Laura Werger
Openbaar
Ja
Embargo
Nee

Samenstelling

Aanwezig:
mevrouw Annemieke Vermeulen, Burgemeester; mevrouw Eva Boswinkel, Wethouder; de heer Mathijs ten Broeke, Wethouder; mevrouw Monique Stouten, Gemeentesecretaris; mevrouw Anja de Rouw, Adjunct-secretaris

Afwezig:
mevrouw Laura Werger, Wethouder

Besluit

Besluitpunt 1
Het college besluit de bijgevoegde onderbouwing van de subsidieaanvraag vast te stellen en de aanvraag om subsidie in te dienen bij de provincie Gelderland voor een bijdrage in de verkabelingskosten.

Besluitpunt 2
Het college besluit de raad voor te stellen om een budget van € 250.000,- beschikbaar te stellen voor het verkabelingsproject en dit bedrag te dekken uit de provinciale bijdrage van € 250.000,- onder het voorbehoud dat de subsidie wordt verstrekt.

Besluitpunt 3
Het college besluit de raad voor te stellen de begroting 2022 dienovereenkomstig te wijzigen (2022-15).

Besluitpunt 4
Het college besluit het bijgevoegde communicatie- en participatieplan verkabeling (fase basisontwerp) vast te stellen.

Besluitpunt 5

Het college besluit om de raad voor te stellen kennis te nemen van de bijgevoegde onderbouwing van de subsidieaanvraag bij de provincie Gelderland en het bijgevoegde communicatie- en participatieplan verkabeling (fase basisontwerp).

Motivering

Inleiding
De Wet Voortgang Energie Transitie (Wet VET) maakt het mogelijk dat gemeente(n) en provincie samen het initiatief nemen voor de verplaatsing of verkabeling (dat wil zeggen het ondergronds leggen) door de netbeheerder van een hoogspanningstracé in woongebieden. Per 1 januari 2019 is artikel 22a in de Elektriciteitswet en de bijbehorende Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) 'Verplaatsen en verkabelen hoogspanningsverbindingen' in werking getreden.

De gemeente Zutphen beschikt over een door het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat aangewezen tracé en kan daarom van deze regeling gebruik maken. Voor de situatie in Zutphen geldt dat 80% van de kosten door TenneT (netbeheerder) worden betaald en dat de overige 20% decentraal (gemeenten en/of provincie) moet worden gefinancierd. Deze 80-20 regel geldt in principe voor de kosten van de haalbaarheidsstudie, het basisontwerp en de feitelijke uitvoering.

De wens om de hoogspanningslijnen in Zutphen ondergronds te brengen is al jarenlang aanwezig. Vanuit de omgeving wordt hier regelmatig aandacht voor gevraagd. Door de gemeenteraad is eerder al per motie unaniem de wens onderschreven om de verkabeling te gaan uitvoeren.

Voor het tracé in Zutphen is door TenneT in 2019 een haalbaarheidsstudie uitgevoerd, waarin een beeld is gegeven van de haalbaarheid en maakbaarheid van het verkabelen. In juli 2021 heeft gemeente Zutphen opdracht aan TenneT gegeven voor het opstellen van het basisontwerp. Hier wordt momenteel door TenneT aan gewerkt, naar verwachting is het basisontwerp in het najaar 2022 gereed.

Op basis van de gevoerde gesprekken met de provincie Gelderland is er zicht op een financiële bijdrage in de verkabelingskosten. Met een subsidieaanvraag wordt dit verder geformaliseerd. Daarnaast is een communicatie-en participatieplan opgesteld voor deze fase van de verkabeling.

Beoogd effect
Zie raadsvoorstel.

Argumenten
Zie raadsvoorstel.

Kanttekeningen
Zie raadsvoorstel.

Communicatie / uitvoering
Zie raadsvoorstel.

Rapportage / evaluatie
Zie raadsvoorstel.

Financiën
Zie raadsvoorstel.

Risico's
Zie raadsvoorstel.

Personele consequenties
Nvt

Programmadoelen
Programma 3. Duurzame leefomgeving

Toelichting programmadoelen
De voorgenomen verkabeling geeft invulling aan een langdurige wens van de omgeving en sluit aan bij eerdere besluitvorming van de raad om de verkabeling mogelijk te maken en daarmee een meer duurzame leefomgeving te realiseren.

Bijlagen

1. Raadsvoorstel Budget beschikbaar stellen voor verkabeling, subsidieaanvraag en communicatie verkabeling def (versie 1-3-2022).docx.pdf
2. Bijlage 1 - Onderbouwing subsidieaanvraag verkabeling.pdf
3. Bijlage 2 - Begrotingswijziging 2022-15 projectbudget verkabeling.pdf
4. Bijlage 3 - Verkabeling communicatie en participatieplan.pdf

ONTWERP *Invulinstructie*
RAADSVOORSTEL

Griffienummer:

Onderwerp	Budget beschikbaar stellen voor verkabeling, subsidieaanvraag en communicatie- en participatieplan verkabeling
Programma	3. Duurzame leefomgeving
	--

Forum	oordeelsvormend	
Portefeuillehouder	Laura Werger	
Inlichtingen bij	Erik Kroes	
	06-46746820	e.kroes@zutphen.nl

Soort bevoegdheid	☐ kaderstellend	☐ controlerend	☒ budgetrecht	☐ overig
Beleidsvrijheid	☐ geen	☐ beperkt	☒ ruim	
Programmabegrotingswijziging	☒ ja	2022-15	☐ nee	

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor:

1. Kennis te nemen van de bijgevoegde onderbouwing van de subsidieaanvraag bij de provincie Gelderland voor een bijdrage in de verkabelingskosten;
2. Een budget van € 250.000,- beschikbaar te stellen voor het verkabelingsproject en dit bedrag te dekken uit de provinciale bijdrage van € 250.000,- onder het voorbehoud dat de subsidie wordt verstrekt;
3. De begroting 2022 dienovereenkomstig te wijzigen (2022-15);
4. Kennis te nemen van het bijgevoegde communicatie- en participatieplan (fase basisontwerp).

TOELICHTING

Inleiding

De Wet Voortgang Energie Transitie (Wet VET) maakt het mogelijk dat gemeente(n) en provincie samen het initiatief nemen voor de verplaatsing of verkabeling (dat wil zeggen het ondergronds leggen) door de netbeheerder van een hoogspanningstracé in woongebieden. Per 1 januari 2019 is artikel 22a in de Elektriciteitswet en de bijbehorende Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) 'Verplaatsen en verkabelen hoogspanningsverbindingen' in werking getreden.

De gemeente Zutphen beschikt over een door het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat aangewezen tracé en kan daarom van deze regeling gebruik maken. Voor de situatie in Zutphen geldt dat 80% van de kosten door TenneT (netbeheerder) worden betaald en dat de overige 20% decentraal (gemeenten en/ of provincie) moet worden gefinancierd. Deze 80-20 regel geldt in principe voor de kosten van de haalbaarheidsstudie, het basisontwerp en de feitelijke uitvoering.

De wens om de hoogspanningslijnen in Zutphen ondergronds te brengen is al jarenlang aanwezig. Vanuit de omgeving wordt hier regelmatig aandacht voor gevraagd. Door de gemeenteraad is eerder al per motie unaniem de wens onderschreven om de verkabeling te gaan uitvoeren.

Voor het tracé in Zutphen heeft TenneT in 2019 een haalbaarheidsstudie uitgevoerd, waarin een beeld is gegeven van de haalbaarheid en maakbaarheid van het verkabelen. In juli 2021 heeft de gemeente Zutphen opdracht aan TenneT gegeven voor het opstellen van het basisontwerp. Hier wordt momenteel door TenneT aan gewerkt, naar verwachting is het basisontwerp in het najaar 2022 gereed.

Op basis van de gevoerde gesprekken met de provincie Gelderland is er zicht op een financiële bijdrage in de verkabelingskosten. Met een subsidieaanvraag wordt dit verder geformaliseerd. Daarnaast is een communicatie-en participatieplan opgesteld voor deze fase van de verkabeling.

Beoogd effect

Met het verkabelen wordt antwoord gegeven op de maatschappelijke onrust die aanwezig is over het wonen nabij hoogspanningslijnen in relatie tot gezondheidsrisico's. Door te verkabelen worden omwonenden ontlast van bestaande bovengrondse hoogspanningsverbindingen. Daarnaast ontstaat door het verkabelen een nieuwe situatie die kansen biedt voor een verbetering van de ruimtelijke en sociale kwaliteit in het betreffende gebied. Met het aangevraagde budget kunnen de kosten in 2021, 2022 en 1^{e} helft 2023 voor het basisontwerp en de inzet van de extern projectleider naar verwachting worden gedekt. Het communicatie- en participatieplan legt vast hoe in deze fase van de voorgenomen verkabeling uitvoering wordt gegeven aan de communicatie en participatie.

Argumenten

1.1 Door middel van het indienen van de subsidieaanvraag worden de afspraken over de provinciale bijdrage in de verkabelingskosten geformaliseerd.
De provinciale bijdrage is het resultaat van meerdere gesprekken met de provincie. Om de bijdrage daadwerkelijk te ontvangen is het indienen van een subsidieaanvraag vereist.

2.1 Het beschikbaar stellen van budget is een bevoegdheid van de raad.
De verwachte kosten die in 2021, 2022 en 1e helft 2023 voor de beoogde verkabeling gemaakt worden voor het opstellen van het basisontwerp en de inzet van een extern projectleider zijn inzichtelijk gemaakt en vormen de onderbouwing van de aanvraag voor een bedrag à € 250.000,-

Met behulp van het gevraagde projectbudget kunnen deze kosten gedekt worden. Dekking van deze kosten kan plaatsvinden door middel van de provinciale bijdrage die dit jaar wordt verwacht.

2.2 De van de provincie Gelderland te ontvangen subsidie bedraagt maximaal € 250.000,-.
De gemeente Zutphen heeft de afgelopen periode overleg gevoerd met de provincie Gelderland over een financiële bijdrage in de verkabelingskosten. Dit overleg is gezamenlijk gevoerd met de andere gemeenten in Gelderland met een verkabelingsopgave. De uitkomst van de gevoerde overleggen is dat op dit moment elke gemeente mag rekenen op een maximale bijdrage van de Provincie Gelderland à € 250.000,-

3.1 Het wijzigen van de begroting is een bevoegdheid van de raad.
Dit is bepaald in artikel 186 e.v. van de Gemeentewet.

4.1 Met het communicatie- en participatieplan wordt duidelijkheid gegeven hoe communicatie en participatie in deze fase van de verkabeling wordt vorm gegeven.
De verkabeling is een grote wens van meerdere bewoners langs het tracé. Zij zetten zich hier al jaren voor in. De gemeenteraad heeft eerder unaniem de wens uitgesproken om de verkabeling mogelijk te maken. Met het laten uitvoeren van een haalbaarheidsstudie en het laten opstellen van een basisontwerp zetten wij en zet ook de gemeenteraad stappen onderweg naar de uiteindelijke uitvoering. Het plan voor de communicatie- en participatie in deze fase van de verkabeling is besproken met de initiatiefgroep Zutphen Ontspant (hierin zijn vertegenwoordigd: de Stichting Warnsveld Zutphen Hoogspanningsvrij, de Stichting Rivier, Stad en Dorp op één lijn, de Stichting Waardevol Warnsveld en Zutphen Energie).

Kanttekeningen

2.1 De kans bestaat dat het beschikbare budget niet toegekend wordt dan wel niet toereikend is.
Op basis van de gevoerde gesprekken met de provincie en het overleg over de subsidieaanvraag is er veel vertrouwen dat het gevraagde bedrag ook wordt toegekend. Het is echter pas definitief zodra de beschikking van de provincie binnen is.

Omdat TenneT uiteindelijk op basis van werkelijke kosten afrekent, is er nog geen zekerheid of het gevraagde projectbudget volstaat om de volledige kosten in 2021, 2022 en 1e helft 2023 te dekken.

Het nu genoemde projectbudget betreft slechts een klein onderdeel van de totale verkabelingskosten.

Financiën

Wij hebben vorig jaar opdracht gegeven voor het opstellen van het basisontwerp. Deze kosten zijn meegenomen in de Voorjaarsnota 2021. De 1e termijn is door TenneT in 2021 in rekening gebracht. De tweede termijn à 50% en de derde termijn waarbij het eindbedrag op basis van werkelijke kosten wordt bepaald, worden in 2022 verwacht.

De gemaakte kosten in 2021 bedragen:
- Kosten basisontwerp: € 20.400,-
- Inhuur extern projectleider: € 40.135,-

De verwachte kosten in 2022 bedragen:
- Kosten basisontwerp: € 101.460,-
- Inhuur extern projectleider: € 65.384,-

De verwachte kosten in de 1e helft 2023 ten behoeve van het afronden van de basisontwerpfase, en de opstart van de vervolgfase bedragen:

- Inhuur extern projectleider: € 22.621,-

Het totaal van de kosten voor het verkabelingsproject in 2021, 2022 en 1e helft 2023 bedraagt daarmee € 250.000,-. Met de provincie Gelderland is overeenstemming bereikt over een provinciale bijdrage van maximaal € 250.000,- in de verkabelingskosten. De subsidieaanvraag à € 250.000,- dienen wij op korte termijn bij de provincie in, waarna wij de subsidiebijdrage in het jaar 2022 verwachten.

Voorgesteld wordt dit bedrag ter dekking van de genoemde kosten in 2021, 2022 en 1e helft 2023 aan te wenden.

Na een formele 'go' op de uitvoering van de verkabeling worden de kosten voor de 2e helft 2023 en verder bij de volgende begroting meegenomen.

Voor de uiteindelijke realisatiekosten wordt vanaf 2021 telkens een gedeelte van de verwachte positieve jaarsaldi gereserveerd. Deze realisatiekosten vormen veruit het grootste deel van de definitieve verkabelingskosten en kunnen na afronding basisontwerp weer een stap gedetailleerder geraamd worden dan na afronding van de haalbaarheidsstudie het geval was.

Communicatie

Het communicatie- en participatieplan (fase basisontwerp) is in overleg met TenneT tot stand gekomen en is begin februari met de initiatiefgroep Zutphen Ontspant besproken.

Uitvoering

Het opstellen van het basisontwerp is medio 2021 gestart en is naar verwachting eind 2022 gereed. In de daaropvolgende periode kan de opstart van de vervolgfase plaatsvinden. Afstemming met TenneT en coördinatie binnen de ambtelijke organisatie ligt bij de extern projectleider.

Na afronding van het basisontwerp leggen wij aan de raad een go/ no go besluit voor.

Evaluatie

N.v.t.

Bijlagen

1. Onderbouwing subsidieaanvraag bij provincie Gelderland
2. Begrotingswijziging 2022-15
3. Communicatie- en participatieplan verkabeling (fase basisontwerp)

Stukken die ter inzage liggen

N.v.t.

ONTWERP

BESLUIT

Griffienummer:

De raad van de gemeente Zutphen,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 8 maart 2022 met nummer 306556;

gelet op artikel(en) 186 e.v. van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

1. Kennis te nemen van de bijgevoegde onderbouwing van de subsidieaanvraag bij de provincie Gelderland voor een bijdrage in de verkabelingskosten;
2. Een budget van € 250.000,- beschikbaar te stellen voor het verkabelingsproject en dit bedrag te dekken uit de provinciale bijdrage van € 250.000,- onder het voorbehoud dat de subsidie wordt verstrekt;
3. De begroting 2022 dienovereenkomstig te wijzigen (2022-15);
4. Kennis te nemen van het bijgevoegd communicatie- en participatieplan (fase basisontwerp).

Aldus besloten in de openbare vergadering van
de raad van de gemeente Zutphen,
gehouden op:

De voorzitter, de griffier,

Onderbouwing van de subsidieaanvraag provinciale bijdrage in de verkabelingskosten.

In dit document is de belangrijkste onderbouwing voor de subsidieaanvraag bij de provincie Gelderland ten behoeve van een bijdrage in de verkabelingskosten samengevat. De feitelijke aanvraag vindt digitaal plaats via het Subsidieportaal van de provincie Gelderland.

Inleiding
Op basis van de Wet Voortgang Energietransitie (VET) kunnen per 1 januari 2019 gemeenten en provincies de netbeheerder TenneT verzoeken om hoogspanningtracés te verkabelen (ondergronds brengen) of te verplaatsen. Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) heeft met een ministeriële regeling op basis van de Elektriciteitswet in artikel 22a vastgelegd welke tracés hiervoor in aanmerking komen. Ook in Zutphen ligt een aangewezen tracé. Op basis van de vigerende regeling wordt 80% van de verkabelingskosten betaald door TenneT, de overige 20% (de 'decentrale bijdrage') moet door gemeente en/of provincie worden gefinancierd.

Stand van zaken
TenneT hanteert onderstaande processtappen als een verzoek tot verkabeling wordt gedaan:
1. Haalbaarheidsstudie;
2. Basisontwerp;
3. Detailontwerp;
4. Realisatie en oplevering.

De gemeente Zutphen heeft in 2019 door TenneT een haalbaarheidsstudie voor de verkabeling laten uitvoeren. De studie heeft aangetoond dat verkabeling technisch haalbaar is en de studie heeft voor de verschillende tracédelen een voorkeursvariant opgeleverd. Tevens is als onderdeel van de haalbaarheidsstudie een eerste kostenraming opgesteld (met een bandbreedte van 30%), deze bedraagt € 17.750.000,-. Medio 2021 heeft gemeente Zutphen opdracht aan TenneT gegeven voor het opstellen van het basisontwerp. Hier wordt momenteel aan gewerkt. In het basisontwerp wordt een gedetailleerder beeld uitgewerkt van het tracé, de inpassing in de omgeving, eventuele knelpunten /meekoppelkansen en wordt een meer nauwkeurige kostenraming opgesteld van de verkabeling met een bandbreedte van 10%.

Na afronding van het basisontwerp, de bijbehorende kostenraming en het inzichtelijk maken van de financieringsmogelijkheden incl. consequenties, wordt een go/no-go besluit aan de raad voorgelegd. Dit is naar verwachting eind 2022. Aangenomen mag worden dat als de uitkomsten van het basisontwerp binnen de nu bekende financiële bandbreedte vallen en er geen andere fundamentele bezwaren/beperkingen zijn, de gemeente Zutphen vervolgens ook opdracht geeft voor de feitelijke uitvoering van de verkabeling. Na een positief besluit kan TenneT de volgende fasen starten: opstellen detailontwerp en voorbereiding realisatie.

Aanpak project
Tennet is samen met Qirion in de lead voor dit verkabelingsproject. Gelet op de specifiek benodigde expertise rondom de verkabeling van hoogspanningslijnen dient dit door de netbeheerder begeleid te worden. De gemeente faciliteert waar nodig. TenneT en de gemeente hebben gezamenlijk een integraal projectteam samengesteld. De gemeente Zutphen heeft hiervoor een extern projectleider ingehuurd.

Planning
Zoals aangegeven bij de stand van zaken is het basisontwerp naar verwachting eind 2022 gereed. Uitgaande van positieve besluitvorming door de gemeenteraad kan daarna het detailontwerp worden opgesteld en de realisatie worden voorbereid.

Uitgaven en dekking 2021 t/m 1e helft 2023
Met provincie Gelderland is eerder een maximale bijdrage van € 250.000,- overeengekomen. De provincie heeft aan deze subsidie een uitvoeringstermijn tot uiterlijk 31 december 2023 verbonden.
In dit projectplan zijn de kosten van 2021, 2022 en de 1e helft 2023 opgenomen. Eind 2022 wordt een besluit verwacht over een definitief go/no go mbt de realisatie. De kosten voor TenneT voor de vervolgfase (detailontwerp en uitvoeringsfase) zijn op dit moment nog niet inzichtelijk te maken. De kosten van de inzet van een (extern) projectleider in de 1e helft 2023 is op basis van de jaren 2021 en 2022 goed te ramen en zijn opgevoerd in onderstaande onderbouwing.

In de tabel hieronder zijn de kosten over 2021, 2022 en 1e helft 2023 samengevat. Deze dienen als onderbouwing voor de aangevraagde subsidie.

Uitgaven		
Opstellen basisontwerp door TenneT	€ 609.300,-	Gebaseerd op offertebedrag TenneT. Afrekening obv werkelijke kosten.
Inhuur extern projectleider 2021	€ 40.135,-	Gebaseerd op facturen 2021
Inhuur extern projectleider 2022	€ 65.384,-	Gebaseerd op offerte 2022
Inhuur extern projectleider 2023 (Q1, Q2)	€ 22.621,-	Gebaseerd op 2021, 2022 en bedoeld voor afronding fase basisontwerp, opstart vervolgfase.
	€ 737.440,-	
Dekking		
Bijdrage rijk op basis van vigerende verkabelingsregeling.	€ 487.440,-	Conform de verkabelingsregeling wordt 80% door het rijk gefinancierd en moet de overige 20% decentraal (gemeente/ provincie worden gefinancierd
Bijdrage provincie Gelderland	€ 250.000,-	
	€ 737.440,-	

Aanvullend: Voor de uiteindelijke realisatiekosten wordt vanaf 2021 telkens een gedeelte van de verwachte positieve jaarsaldi gereserveerd door de gemeente Zutphen.

De subsidieaanvraag van gemeente Zutphen aan de provincie Gelderland voor een bijdrage in de verkabelingskosten bedraagt dus een bedrag van € 250.000,-

Programmabegroting

Raadsvoorstel: Subsidieaanvraag en communicatieplan verkabeling

Begrotingswijziging 2022 - 15 **Griffienummer:**

De raad van de gemeente Zutphen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. .....
team RED, zaaknummer 306556

besluit:
de programmabegroting 2022 als volgt te wijzigen:

Uitgaven	Bedrag van verhoging	Bedrag van verlaging
Programma 3 Duurzame leefomgeving		
Budget verkabeling	250.000	
	250.000	0

Inkomsten	Bedrag van verhoging	Bedrag van verlaging
Programma 3 Duurzame leefomgeving		
Provinciale subsidie	250.000	
	250.000	0

Investeringen en mutaties reserves	Bedrag van de verhoging	Bedrag van de verlaging

Toelichting:
De Wet Voortgang Energie Transitie (Wet VET) maakt het mogelijk dat gemeente(n) en provincie samen het initiatief nemen voor de verplaatsing of verkabeling (i.e. het ondergronds leggen) door de netbeheerder van een hoogspanningstracé in woongebieden. Becijferd is dat een budget van € 250.000 nodig is voor de gemaakte kosten in 2021 en te maken kosten in 2022 en 1e helft 2023 voor het basisontwerp, de inzet van de extern projectleider en de uren van de eigen organisatie. Dekking van deze kosten kan volledig door middel van de provinciale bijdrage die dit jaar wordt verwacht.

De raad voornoemd,

de voorzitter, de griffier,

Communicatie- en participatieplan Verkabeling – Gemeente Zutphen

Gedurende opstellen basisontwerp verkabeling

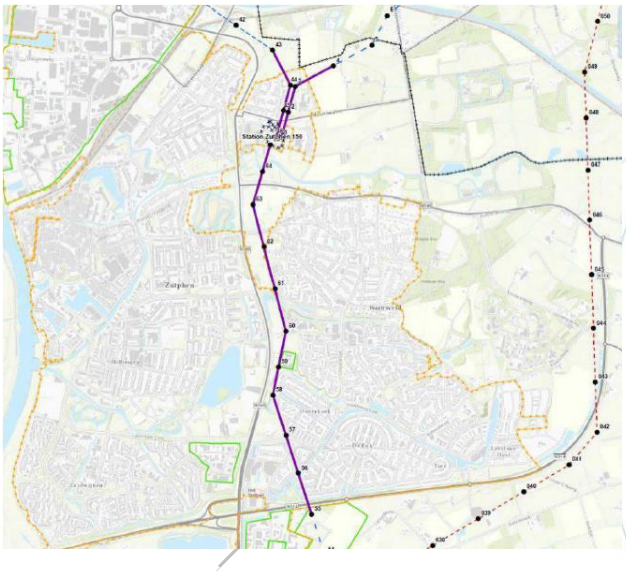

Versie: Definitief 1.0
Datum: Februari 2022

Inhoud

1. Inleiding 3
2. Afbakening van dit plan 5
3. Communicatie en participatie - Fase 2 verkabeling 6
4. Projectomgeving 8
5. Tot slot 11

1. Inleiding

De hoge bevolkingsdichtheid van Nederland in combinatie met de vraag naar elektriciteit en het hiervoor benodigde transportsysteem heeft ertoe geleid dat in de loop van de tijd situaties zijn ontstaan waar woningen en hoogspanningsverbindingen zich zeer dicht bij elkaar bevinden. Deze situaties leiden onder andere tot zorgen en discussie over gezondheidsrisico's. Dit wordt verder versterkt door het risico op het bezwijken van de masten, kabelbreuk en de problematiek van het kunnen blussen van woningen nabij de hoogspanningslijnen (de lijnen moeten dan eerst stroomvrij gemaakt worden, wat veel tijd kost).

De Wet Voortgang Energie Transitie (Wet VET) maakt het mogelijk dat gemeente(n) en provincie samen het initiatief nemen voor de eventuele verplaatsing of verkabeling (het ondergronds brengen) van een hoogspanningstracé in woongebieden door de netbeheerder (TenneT). Deze verkabelingsregeling is alleen van toepassing op door de minister van Economische Zaken en Klimaat aangewezen delen van hoogspanningsnetten. De regeling bevat onder andere afspraken over de verdeelsleutel van de verkabelingskosten tussen rijk en decentrale overheid.

In de gemeente Zutphen betreft het 3 tracés die voor deze verkabelingsregeling in aanmerking komen, deze zijn in onderstaande luchtfoto indicatief met de geel gekleurde lijnen weergegeven.

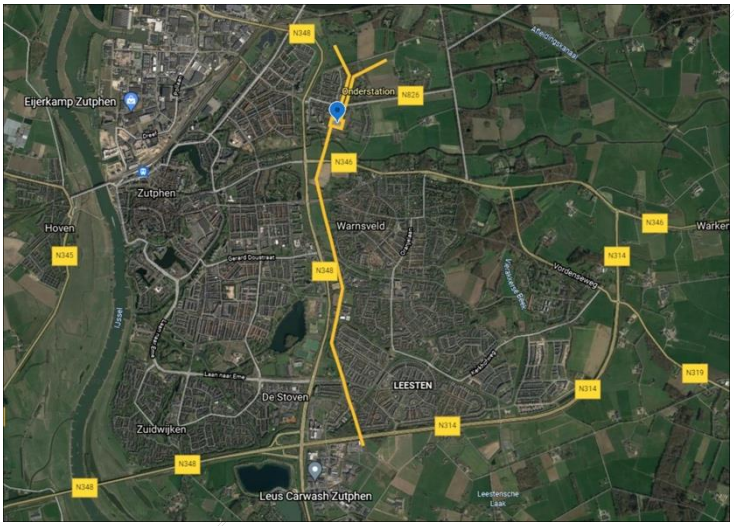

Nadat de gemeente Zutphen in 2019 een haalbaarheidsstudie heeft laten uitvoeren, is in 2021 de vervolgstap gezet in de verkabeling en heeft TenneT de opdracht gekregen voor het opstellen van het basisontwerp. Dit sluit aan bij de unanieme wens van de gemeenteraad om te gaan verkabelen.

De gewenste verkabeling in Zutphen heeft impact op de omgeving en inwoners. Er moet een zo optimaal mogelijk ondergrondse tracé ontworpen worden. Daarbij wordt rekening gehouden met aanwezige (ondergrondse) infrastructuur, perceelsgrenzen, veiligheidseisen, etc. Daarnaast verdwijnen in de toekomst de hoogspanningslijnen en de masten uit de omgeving waardoor op een later moment ook nagedacht moet worden over de mogelijke invulling van de ruimte.

Het ondergronds brengen van het tracé is een langjarig proces dat verschillende fasen kent. Bij dit proces zijn veel verschillende partijen (netbeheerder, gemeente, provincie) en inwoners betrokken. Een groep inwoners spant zich al jaren in voor het ondergronds brengen van het tracé. Om hen en de andere belanghebbenden zo

goed mogelijk mee te nemen, te blijven informeren en te laten participeren in het proces is dit communicatie- en participatieplan opgesteld[1].

[1] Het plan is samen met netbeheerder TenneT opgesteld en voorgelegd aan onder andere de Initiatiefgroep Zutphen Ontspant.

2. Afbakening van dit plan

De gemeente Zutphen hecht waarde aan een goede communicatie- en participatie tijdens deze en volgende projectfasen. Een verkabelingsproject doorloopt een aantal vaste projectfasen. Dat zijn de volgende:

Fase 1: Uitvoeren haalbaarheidsstudie;
Fase 2: Opstellen basisontwerp;
Fase 3: Uitwerken detailontwerp;
Fase 4: Uitvoeringsfase.

In 2019 is op verzoek van de gemeente een haalbaarheidsstudie uitgevoerd door TenneT. De haalbaarheidsstudie heeft aangetoond dat de verkabeling technisch en ruimtelijk gezien realiseerbaar is.

In juli 2021 heeft gemeente Zutphen opdracht gegeven aan TenneT voor het opstellen van een basisontwerp. Daar wordt momenteel aan gewerkt. TenneT heeft een doorlooptijd van 15 maanden aangegeven. Dit betekent dat het basisontwerp naar verwachting eind 2022 gereed is.

In het basisontwerp worden de voorkeursvarianten uit de haalbaarheidsstudie verder uitgewerkt naar een meer gedetailleerd tracéontwerp. Na afronding van het basisontwerp volgt een definitief besluit door de gemeenteraad ten aanzien van een ‘go of no-go’ voor de daadwerkelijke uitvoering van de verkabeling. Als de uitkomsten van het basisontwerp passen binnen de technische en financiële kaders zoals nu bekend, mag aangenomen worden dat de verkabeling kan worden uitgevoerd.

Na de formele ‘go’ voor de uitvoering starten, naast het detailontwerp, ook de meer procedurele zaken zoals bestemmingsplanprocedure, vergunningentraject, zakelijk recht overeenkomsten met grondeigenaren en de voorbereiding van de aanbesteding van de uitvoering.

Dit communicatie- en participatieplan behandelt alleen de fase van het opstellen van het basisontwerp (Fase 2). Bij het afsluiten van Fase 2 wordt een nieuw communicatie- en participatieplan opgesteld voor de volgende fase. Dit wordt gedaan in overleg met TenneT en andere betrokken partijen. Hiermee is er voor elke fase een passend en actueel communicatie- en participatieplan.

3. Communicatie en participatie - Fase 2 verkabeling

Kernboodschap verkabeling

De gemeente Zutphen spant zich in om de verkabeling te realiseren in overeenstemming met de besluitvorming van de gemeenteraad.

Uit de haalbaarheidsstudie is gebleken dat het haalbaar is om, de door het ministerie aangewezen tracédelen, van de hoogspanningsverbinding in Zutphen ondergronds te brengen. Dit noemen we verkabelen.

Verschillende inwoners en bewonersgroepen van de gemeente Zutphen hebben de wens om de bestaande hoogspanningsverbinding onder de grond te laten brengen, zodat de bestaande bovengrondse verbinding en hoogspanningsmasten uit het landschap verdwijnen. De gemeenteraad en het college hebben na de haalbaarheidsstudie opdracht gegeven het gekozen tracé verder uit te werken. Dit gebeurt in een basisontwerp. De ondergrondse kabel volgt grotendeels de huidige bovengrondse verbinding.

Het basisontwerp wordt eind 2022 opgeleverd. De gemeente Zutphen neemt dan een besluit over de vervolgfase. Dit besluit gaat over het opstellen van een detaillontwerp en aansluitend de feitelijke realisatie van dit verkabelingsproject.

Focus van communicatie en participatie tijdens opstellen basisontwerp

Het basisontwerp betreft een verdere detaillering van de voorkeursvarianten uit de haalbaarheidsstudie. Het ondergrondse tracé wordt daarbij hoofdzakelijk bepaald door technische en wettelijke kaders. Daarbij spelen bijvoorbeeld aanwezige (ondergrondse) infrastructuur, perceelsgrenzen, toekomstige bereikbaarheid en veiligheidseisen een rol. Dit bepaalt ook waar een gestuurde boring wordt toegepast en waar de verkabeling door middel van een open ontgraving plaatsvindt.

Gelet op bovenstaande ligt de focus tijdens het opstellen van het basisontwerp op het **goed informeren** van alle partijen over de stand van zaken van het project. Op het moment dat bij het uitwerken van het basisontwerp knelpunten of kansen ontstaan waarbij overleg met de belanghebbenden noodzakelijk is of kan ondersteunen bij het maken van keuzes, wordt dit uiteraard gedaan.

Aanpak en middelen

Het accent in de communicatie ligt in Fase 2 op het informeren van de bewoners over de uitwerking van het gekozen tracé, de planning en het proces (hoe bewoners kunnen meeweten/meedenken).
Om de communicatie en participatie vorm te geven, worden de volgende middelen ingezet:

- Informatie op een eigen projectpagina Verkabeling op www.zutphen.nl, daarbij wordt de volgende indeling gehanteerd: waarom, wat, wanneer, veel gestelde vragen en downloads. Als download wordt onder andere de haalbaarheidsstudie gedeeld. Als er nieuwe informatie beschikbaar is, wordt dat op de gemeentepagina vermeld als ondersteuning van de informatie.
- Regelmatig persoonlijk contact vanuit de gemeente om de bewonersdelegatie(s) op de hoogte te houden.
- Een informatiebijeenkomst voor bewoners en belangstellenden in het najaar van 2022. Tijdens een informatiemarkt wordt het basisontwerp getoond, zijn diverse experts aanwezig en is er ruim gelegenheid om vragen te stellen. Gestelde vragen worden meegenomen bij het afronden van het basisontwerp. Er wordt uitgegaan van een fysieke bijeenkomst.
- Berichtgeving op de sociale media van de gemeente en eventueel van TenneT om bewoners uit te nodigen voor de bijeenkomst/te informeren over belangrijke momenten in de planning.

Doorkijk naar volgende projectfasen

Zodra het basisontwerp is vastgesteld en definitief door de gemeenteraad is besloten tot de daadwerkelijke uitvoering van de verkabeling, kan de feitelijke realisatie worden voorbereid. Dat begint met het uitwerken van het detailontwerp, het opstarten van benodigde (ruimtelijke) procedures, etc. Op dat moment kan ook een begin gemaakt worden met herinrichtingsplannen voor de **openbare ruimte** nadat de verkabeling is afgerond. Dit is bij uitstek een onderwerp waarbij, naast blijven informeren, op participatie wordt ingezet om samen met de omgeving tot een gedragen plan te komen.

De ligging van het ondergrondse tracé en de bijbehorende veiligheidsregels (ten aanzien van bereikbaarheid, wat wel en niet toegestaan is boven de ondergrondse kabels, etc.) vormen het belangrijkste kader voor de bovengrondse mogelijkheden.

4. Projectomgeving

Integraal projectteam

De gemeente Zutphen is opdrachtgever voor het opstellen van het basisontwerp en heeft TenneT/Qirion hier opdracht voor gegeven. Er is een integraal projectteam geformeerd waarin zowel de gemeente als TenneT/Qirion zijn vertegenwoordigd. Vanuit dit projectteam wordt het opstellen van het basisontwerp vormgegeven en aangestuurd.

De gemeente voert de regie rond het omgevingsmanagement en is het eerste aanspreekpunt voor de betrokken belanghebbenden. Dit wordt ingevuld door de gemeentelijk projectleider in afstemming met de communicatieadviseur.

Om tot effectieve communicatie en participatie te komen is het van belang de verschillende belanghebbenden rondom de verkabeling goed in beeld te hebben. Het gaat om individuen of groepen van mensen en organisaties en bedrijven die er belang bij hebben om op de hoogte te blijven van de voortgang van het basisontwerp en/of een (actieve) inbreng te leveren aan het opstellen van het basisontwerp voor de verkabeling.

Vanuit het perspectief van het projectteam zijn in de volgende paragraaf de belanghebbenden in beeld gebracht.

Belanghebbenden

Gemeenteraad en college Zutphen

De bestuurlijke wens om de verkabeling daadwerkelijk te realiseren is meerdere malen zowel in de gemeenteraad als in het college onderschreven. Door formele opdrachtverlening voor het basisontwerp is dit nogmaals bekrachtigd. Van belang is om te komen tot een basisontwerp waarvan uitvoering binnen de bestuurlijke en financiële kaders mogelijk is en waarbij de betrokkenheid van de omgeving en daardoor maatschappelijk draagvlak geborgd is.

Betrokkenheid en input door middel van:

- periodiek informeren over voortgang door projectleider en/of wethouder;
- besluitvorming gevraagd wanneer proces of inhoud dat vraagt (bijvoorbeeld financiering, samenwerking provincie, etc.);
- aanwezigheid informatiebijeenkomst;
- besluitvorming gevraagd over go/no-go verkabeling op basis van definitief basisontwerp en bijbehorende kostenraming.

Bewoners

De bewoners, al dan niet georganiseerd in hieronder genoemde stichtingen, zijn belangrijke (mede) aanjagers voor de gewenste verkabeling. Zij zetten zich hier al meerdere jaren voor in en vragen hier regelmatig aandacht voor bij gemeente en provincie. De betrokkenheid is groot voor de verkabeling en de herinrichting die daar op volgt.

Nu met het opstellen van het basisontwerp de feitelijke uitvoering weer een stap dichterbij komt, blijft hun betrokkenheid belangrijk. Zij zijn behalve ambassadeurs ook gebiedskenners en weten wat er in de wijken leeft, zowel qua zorgen als qua kansen.

- Direct aanwonenden van het verkabelingstracé;
- Bewonersverenigingen en stichtingen;
  - Stichting Warnsveld Zutphen Hoogspanningsvrij
  - Stichting Rivier, Stad en Dorp op één lijn
  - Stichting Waardevol Warnsveld
  - Initiatiefgroep Zutphen ontspant (hierin zijn de bovengenoemde Stichtingen en Zutphen Energie vertegenwoordigd)
- Overige bewoners/geïnteresseerden.

Betrokkenheid en input door middel van:
- informeren over voortgang op projectpagina zutphen.nl;
- op gezette tijden bijpraten van bewonersdelegatie(s) door projectleider en/of wethouder;
- aanwezigheid informatiebijeenkomst.

Overige overheden: provincie en waterschap
De provincie draagt financieel bij aan de gewenste verkabeling en is vanuit die rol aangehaakt bij het proces en de voortgang. Voor de ligging van het kabeltracé vindt afstemming plaats met het waterschap om te borgen dat in het basisontwerp rekening wordt gehouden met eisen en wensen ten aanzien van de ligging in relatie tot watergangen/grondwater.

Betrokkenheid en input door middel van:
- Afspraken over cofinanciering met provincie;
- Contact tussen TenneT en waterschap over basisontwerp.

Maatschappelijke partners, in ieder geval:
- AZC/COA;
- Volkstuinencomplex;
- Onderwijs ⇨ Basisschool de Waaier, Kompaan College;
- Sportclubs ⇨ Tennisclub Welgelegen.

Bedrijven en organisaties, in ieder geval:
- Asya Fastfood;
- Stockyard.nl;
- Verkeersschool Voskamp;
- Bierhof bestrating;
- Hoveniersbedrijf Klooken;
- Kappert Bouw;
- Volkstuinencomplex;
- Dijkman Bouw;
- Recycleplein;
- Bedrijventerrein Lage Weide i.h.k.v. verhuur vrachtwagenparkeerplaatsen;
- Eventuele andere eigenaren van grond in het gebied.

Betrokkenheid en input van maatschappelijke partners en bedrijven door middel van:

- informeren over voortgang op projectpagina zutphen.nl;
- wanneer de ligging van het ondergrondse tracé daar aanleiding voor geeft, worden deze belanghebbenden individueel benaderd om de ligging toe te lichten en eventueel aanvullende afspraken te maken;
- aanwezigheid informatiebijeenkomst.

Overige partijen

Plannen uitbreiding 150/10 kV station Zutphen aan de Voorsterallee
Er zijn plannen om het bestaande 150/110 kVstation Zutphen aan de Voorsterallee uit te breiden. Hierover lopen gesprekken tussen de gemeente en Liander/Qirion. Hierover heeft afstemming door alle betrokken partijen plaatsgevonden en is geconstateerd dat de plannen voor de verkabeling en de geplande uitbreiding niet conflicterend zijn.

Energie opslag
Er is een initiatief van Semper Power die graag een energieopslag aan de noordzijde van het onderstation willen realiseren. Ook met deze partij vindt afstemming plaats.

5. Tot slot

Met dit plan als leidraad willen de gemeente Zutphen en TenneT vormgeven aan de communicatie- en participatie gedurende het opstellen van het basisontwerp. Omdat de ligging van het tracé in het basisontwerp hoofdzakelijk bepaald wordt door technische mogelijkheden, de ligging van andere (ondergrondse) infrastructuur en veiligheidseisen, is de ruimte voor ideeën uit de omgeving beperkt. Wanneer deze kansen er wel zijn, komt dit uitdrukkelijk aan bod op de informatiebijeenkomst. Een actievere participatie komt in de volgende projectfase in beeld. Dat neemt niet weg dat er altijd ruimte is voor individuele vragen of zorgen en de gemeente en TenneT hier graag het gesprek over aan gaan.

Met het vaststellen van het basisontwerp en de beoogde ‘go’ voor definitieve besluitvorming wordt een belangrijke mijlpaal genomen. Op dat moment evalueren de gemeente en TenneT (samen met bijvoorbeeld initiatiefgroep Zutphen Ontspant) het communicatie-/participatietraject en nemen dat mee in de aanpak van de volgende projectfase.